

Na osnovu člana 9 stav 2 Zakona o upravljanju otpadom ("Službeni list CG", br. 64/11 i 39/16) i člana 6 Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti ("Službeni list CG", broj 53/11) Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2017. godine, donijela je

UREDBU
O KRITERIJUMIMA ZA PRESTANAK STATUSA OTPADA OD GVOŽĐA, ČELIKA,
ALUMINIJUMA, BAKRA I STAKLA

Predmet
Član 1

Ovom uredbom propisuju se kriterijumi za prestanak statusa otpada od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla, uključujući i granične vrijednosti za opasne materije u ovom otpadu.

Izuzetak od primjene
Član 2

Odredbe ove uredbe ne primjenjuju se na ispitivanje prisustva radioaktivnosti u otpadu iz člana 1 ove uredbe.

Otpad od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla
Član 3

- (1) Otpad od gvožđa i čelika je metalni otpad koji se uglavnom sastoji od gvožđa i čelika.
- (2) Otpad od aluminijuma je metalni otpad koji se uglavnom sastoji od aluminijuma i legura aluminijuma.
- (3) Otpad od bakra je metalni otpad koji se sastoji od bakra i legure bakra.
- (4) Otpad od stakla je otpad koji nastaje postupkom prerade otpadnog stakla.

Značenje izraza
Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeća značenja:

- 1) **imalac otpada** je fizičko ili pravno lice ili preduzetnik koje posjeduje otpad od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla;
- 2) **proizvođač** je pravno lice ili preduzetnik koji je otpad od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla predao drugom fizičkom ili pravnom licu ili preduzetniku kao materiju ili predmet kome je prestao status otpada;
- 3) **kvalifikovana lica** su lica proizvođača koja imaju iskustvo i obučeni su za praćenje i ocjenu karakteristika otpada od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla;
- 4) **vizuelni pregled** je kontrola cjelokupne pošiljke ili djelova pošiljke otpada od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla, korišćenjem ljudskih čula ili nespecijalizovane opreme;
- 5) **pošiljka** je otpad od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla kome je prestao status otpada namijenjen za isporuku od proizvođača do drugog imaooca pošiljke i koji se nalazi u jednoj ili više prevoznih jedinica (sredstava).

Kriterijumi za prestanak statusa otpada

Član 5

Kriterijumi za prestanak statusa otpada od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla su:

- 1) kvalitet otpadnog materijala koji nastaje u postupku prerade tog otpada;
- 2) mogućnost korišćenja tog otpada kao ulaznog materijala u postupku prerade;
- 3) adekvatnost postupka i tehnike obrade tog otpada.

Kriterijumi za prestanak statusa otpada, posebno po vrstama otpada iz stava 1 ovog člana, bliže su dati u Prilogu 1, Prilogu 2, Prilogu 3 i Prilogu 4 koji su sastavni dio ove uredbe.

Izjava o usaglašenosti

Član 6

- (1) Proizvođač, za svaku pošiljku, sačinjava izjavu o usaglašenosti kojom potvrđuje da je pošiljka u skladu sa kriterijumima za prestanak statusa otpada iz člana 5 ove uredbe.
- (2) Izjava o usaglašenosti iz stava 1 ovog člana, data je u Prilogu 5 koji je sastavni dio ove uredbe.
- (3) Proizvođač dostavlja izjavu o usaglašenosti iz stava 1 ovog člana, sljedećem imaocu pošiljke.
- (4) Proizvođač, primjerak izjave usaglašenosti iz stava 1 ovog člana, dostavlja na zahtjev nadležnom organu u skladu sa zakonom.
- (5) Kopiju izjave o usaglašenosti iz stava 1 ovog člana, proizvođač čuva najmanje godinu dana od dana izdavanja.

Sistem upravljanja kvalitetom

Član 7

- (1) Proizvođač u postupku prerade, odnosno recikliranja otpada od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla uspostavlja sertifikovani sistem upravljanja kvalitetom u skladu sa kriterijumima iz člana 5 ove uredbe.
- (2) Sistem upravljanja kvalitetom iz stava 1 ovog člana, obuhvata skup dokumentovanih procedura i to:
  - a) praćenje kvaliteta otpada koji nastaje postupkom prerade, u skladu sa kriterijumima utvrđenim ovom uredbom (uključujući uzorkovanje i analize);
  - b) ocjenu usaglašenosti otpada koji se koristi kao ulazni materijal u postupku prerade, u skladu sa kriterijumima utvrđenim ovom uredbom;
  - c) praćenje procesa i tehnike obrade, u skladu sa kriterijumima utvrđenim ovom uredbom;
  - d) pribavljanje povratnih informacija od kupaca u vezi sa ispunjavanjem zahtjeva o kvalitetu otpada;
  - e) vođenje evidencije o rezultatima iz tač. a) do c) ovog stava;
  - f) razmatranje i unapređenje sistema upravljanja kvalitetom;
  - g) obuku kvalifikovanih lica.
- (3) Sistemom upravljanja kvalitetom iz stava 1 ovog člana, proizvođač utvrđuje posebne zahtjeve za praćenje kriterijuma utvrđenih ovom uredbom.

- (4) Imalac otpada može da angažuje proizvođača da izvrši preradu otpada u skladu sa kriterijumima utvrđenih ovom uredbom, ako taj proizvođač upotrebljava sistem upravljanja kvalitetom iz st. 1, 2 i 3 ovog člana.
- (5) Proizvođač na zahtjev organu uprave nadležnom za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Agencija), obezbjeđuje pristup sistemu upravljanja kvalitetom iz stava 2 ovog člana.

Ispunjavanje zahtjeva za sistem upravljanja kvalitetom

Član 8

(1) Ispunjavanje zahtjeva za sistem upravljanja kvalitetom iz člana 7 ove uredbe, dokazuje se sertifikatom o sistemu upravljanja kvalitetom koji izdaje tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti.

(2) Ispunjavanje zahtjeva za sistem upravljanja kvalitetom iz stava 1 ovog člana, tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti provjerava najmanje jednom godišnje.

Stupanje na snagu

Član 9

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Vlada Crne Gore

Broj: _____

Podgorica, _____

Predsjednik,

Duško Marković

Kriterijumi za prestanak statusa otpada od gvožđa i čelika

Kriterijumi	Zahtjevi za monitoring
1. Kvalitet otpadnog metala koji nastaje u postupku prerade otpada od gvožđa i čelika	
<p>1.1 Otpadni metal koji nastaje u postupku prerade otpada od gvožđa i čelika razvrstava se prema specifikaciji krajnjeg korisnika, standardima u industriji ili prema standardu za neposrednu upotrebu u proizvodnji metala ili metalnih predmeta u čeličanama ili livnicama.</p>	<p>Nakon postupka prerade kvalifikovana lica razvrstavaju svaku pošiljku.</p>
<p>1.2 Ukupni maseni udio nečistoća mora biti $\leq 2\%$ u otpadnom metalu koji nastaje u postupku prerade otpada od gvožđa i čelika</p>	<p>Kvalifikovana lica vrše vizuelni pregled svake pošiljke radi provjere udjela nečistoća u tački 1 podtački 1.2 ovog priloga.</p>
<p>Nečistoće iz tačke 1 podtačka 1.2 ovog priloga su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. obojeni metali (osim legirajućih elemenata u gvožđu) i nemetalni materijali, kao što su zemlja, prašina, izolacijski materijal i staklo; 2. zapaljivi nemetalni materijali, kao što su guma, plastika, tkanina, drvo i druge hemijske ili organske materije; 3. veći komadi (veličina cigle) koji nijesu provodnici električne energije, kao što su gume, cijevi punjene cementom, drvo ili beton; 4. otpad od topljenja čelika, grijanja, površinske obrade (uključujući obradu plamenom), brušenja, rezanja na testeri, zavarivanja i rezanje plamenom, kao što je šljaka, nemetalni tehnološki škart iz valjaonica, prašina vrećastih filtera, brusna prašina i muljevi. 	<p>Reprezentativne uzorke stranih materijala u postupku prerade kvalifikovana lica analiziraju periodično, a najmanje svakih šest meseci mjerenjem težine, a nakon što su na osnovu vizuelnog pregleda magnetom ili ručno (po potrebi), odvojeni od gvožđenih i čeličnih čestica ili predmeta.</p> <p>Učestalost analiza reprezentativnih uzoraka utvrđuje se prema sljedećim faktorima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. očekivani uzorak varijabilnosti (na primjer, na osnovu prethodnih rezultata); 2. rizik varijabilnosti u kvalitetu otpada koji se koristi kao ulazni materijal u postupku prerade ili naredni postupak obrade; 3. preciznost metode praćenja; i 4. rezultati sadržaja nečistoća iz podtačke 1.2 ovog priloga. <p>Postupak određivanja učestalosti monitoringa dokumentuje se kao dio sistema upravljanja kvalitetom.</p>
<p>1.3 Ukupni maseni udio otpadnih oksida mora biti $\leq 2\%$ u otpadnom metalu koji nastaje u postupku prerade otpada od gvožđa i čelika u bilo kom obliku, osim tipičnih iznosa koji proizilaze iz skladištenja otpada koji je</p>	<p>Kvalifikovana lica vrše vizuelni pregled i kontrolišu prisustvo oksida u otpadu od gvožđa i čelika.</p>

pripremljen u okviru normalnih atmosferskih uslova.	
1.4 Otpadni metal koji nastaje u postupku prerade otpada od gvožđa i čelika mora biti bez vidljivog ulja, masnih emulzija, maziva ili masti osim zanemarljivih količina koje neće dovesti do kapanja.	Kvalifikovana lica vizuelnim pregledom svake pošiljke provjeravaju djelove pošiljke gdje je moguće kapanje ulja.
1.5 Otpadni metal koji nastaje u postupku prerade otpada od gvožđa i čelika ne može da ima opasna svojstva na osnovu kojih se otpad klasifikuje kao opasan otpad u skladu sa propisom kojim se uređuje klasifikaciju otpada.	Kvalifikovana lica vrše vizuelni pregled pošiljke i ako prilikom vizuelnog pregleda posumnjaju na moguća opasna svojstva, preduzeće mjere uzorkovanja i testiranja pošiljke. Postupak prepoznavanja opasnih materija u pošiljci dokumentuje se u okviru sistema upravljanja kvalitetom.
1.6 Otpad od gvožđa i čelika ne može da sadrži posude pod pritiskom, zatvorene ili nedovoljno otvorene, koje bi mogle izazvati eksploziju u peći za dobijanje metala.	Kvalifikovana lica vrše vizuelni pregled svake pošiljke, radi provjere sadržaja otpada, u skladu sa tačkom 1 podtačka 1.6 ovog priloga.
2. Otpad koji se može koristiti kao ulazni materijal u postupku prerade otpada	
2.1 Samo otpad koji sadrži gvožđe ili čelik koji se može preraditi može se koristiti kao ulazni materijal u postupku prerade otpada.	
2.2 Opasan otpad se ne može koristiti kao ulazni materijal u postupku prerade otpada, osim ako proizvođač dokaže da su upotrijebljeni postupci i tehnike za uklanjanje svih opasnih svojstava iz tačke 3 ovog priloga.	
2.3 Sljedeći otpad se ne može koristiti kao ulazni materijal: (a) strugotine i opiljci koji sadrže tečnosti kao što su ulja ili masna emulzija, i (b) posude i kontejneri, osim opreme iz otpadnih vozila, koji sadrže ili su sadržali ulje ili boje.	
3. Postupci i tehnike obrade otpada	
3.1 Otpad od gvožđa ili čelika se odvojeno skladišti tokom sakupljanja ili se prilikom upotrebe kao ulaznog materijala obrađuje na način da se gvožđe i čelik odvajaju od nemetalnih i negvožđenih komponenti.	
3.2 Svi postupci mehaničke obrade (sječenje, rezanje, drobljenje ili granuliranje, sortiranje, odvajanje, čišćenje, odstranjivanje štetnih materija, pražnjenje), potrebni da se metalni otpad pripremi u postupku prerade za direktan unos za konačnu upotrebu u čeličanama i livnicama, moraju biti završeni.	
3.3 Za otpad od gvoža ili čelika koji sadrži opasne komponente moraju biti ispunjeni sljedeći zahtjevi: - ulazni materijali koji potiču iz otpadne električne i elektronske opreme ili otpadnih vozila moraju biti obrađeni u skladu sa propisom kojim se uređuje upravljanje otpadnom električnom i elektronskom opremom, odnosno propisom kojim se uređuje upravljanje otpadnim vozilima; - hlorfluorugljenici u otpadnoj opremi moraju biti obuhvaćeni procedurom odobrenom od	

strane Agencije u skladu sa propisom kojim se utvrđuju postupci prerade otpada;

- kablovi moraju biti uklonjeni ili odrezani, dok kablovi koji sadrže organsku (plastičnu) prevlaku moraju biti uklonjeni u skladu sa najboljim dostupnim tehnikama;
- posude i kontejneri moraju biti ispražnjeni i očišćeni,
- opasne materije u otpadu koje nijesu navedene u alineji 1 ove podtačke, moraju biti efikasno uklonjene u postupku odobrenom od strane Agencije, u skladu sa propisom kojim se utvrđuju postupci prerade otpada.

Kriterijumi za prestanak statusa otpada od aluminijuma

Kriterijumi	Zahtjevi za monitoring
1. Kvalitet otpadnog metala koji nastaje u postupku prerade otpada od aluminijuma	
1.1 Otpadni metal koji nastaje u postupku prerade otpada od aluminijuma se razvrstava prema specifikaciji krajnjeg korisnika, standardima u industriji ili prema standardu za neposrednu upotrebu u proizvodnji metala ili metalnih predmeta rafinisanjem ili pretapanjem.	Nakon postupka prerade kvalifikovana lica razvrstavaju svaku pošiljku.
1.2 Ukupan iznos stranih materijala (nečistoća) mora biti ≤ 5 masenih % u otpadnom metalu koji nastaje u postupku prerade otpada od aluminijuma, odnosno metalni izvadak mora biti ≥ 90 %.	Proizvođač otpadnog aluminijuma provjerava usklađenost sa procentom stranog materijala ili metalnog prinosa, u skladu sa podtačkom 1.2 ovog priloga.
<p>Strani materijali iz tačke 1.2 ovog priloga su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. metali, osim aluminijuma i aluminijumskih legura; 2. nemetalni materijali, kao što su zemlja, prašina, izolacioni materijal i staklo; 3. zapaljivi nemetalni materijali, kao što su guma, plastika, tkanina, drvo i druge hemijske ili organske materije; 4. veći komadi (veličina cigle) koji nijesu provodnici električne energije, kao što su gume, cijevi punjene cementom, drvo ili beton; 5. otpad od topljenja aluminijuma i aluminijumskih legura, grijanja, površinske obrade (uključujući obradu plamenom), brušenja, rezanja na testeri, zavarivanja i rezanja plamenom, kao što je šljaka, troska, pjena, prašina izvrećastih filtera, brusna prašina i mulj. 	<p>Reprezentativni uzorci svih vrsta otpadnog aluminijuma u postupku prerade, kvalifikovana lica analiziraju periodično, a najmanje svakih šest mjeseci mjerenjem ukupog iznosa stranih materijala ili metalnog prinosa. Reprezentativni uzorci se uzimaju u skladu sa uzorkovanjem opisanim u standardu MEST EN 13920 - 1:2008.</p> <p>Ukupan iznos stranog materijala mjeri se po masi poslije ručnog odvajanja metalnih aluminijumskih čestica i predmeta ili na drugi način odvajanja (magnetom ili korišćenjem gustine kao osnovni parametar) od čestica i predmeta od stranog materijala. Metalni prinos se mjeri u skladu sa sljedećom procedurom:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. određivanje mase (m_1) nakon uklanjanja i određivanja vlage (u skladu sa tačkom 7.1 standarda MEST EN 13920 - 1:2008); 2. uklanjanje i određivanje slobodnog gvožđa (u skladu sa tačkom 7.2 standarda MEST EN 13920-1:2008); 3. određivanje mase metala nakon topljenja i očvršćavanja (t) u skladu sa procedurom za određivanje metalnog prinosa na osnovu tačke 7.3 standarda MEST EN 13920-1:2008; 4. obračun metalnog prinosa m [%] = $(m_2 / m_1) \times 100$.

	<p>Učestalost analiza reprezentativnih uzoraka utvrđuje se prema sljedećim faktorima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. očekivani uzorak varijabilnosti (na osnovu prethodnih rezultata); 2. rizik varijabilnosti u kvalitetu otpada koji se koristi kao ulazni materijal u postupku prerade i u postupku obrade; 3. preciznost metode praćenja; i 4. rezultat sadržaja stranih materijala ili metalnog izvadka u skladu sa podtačkom 1.2 ovog priloga.
1.3 Otpadni metal koji nastaje u postupku prerade otpada od aluminijuma ne može da sadrži PVC u obliku prevlaka, boje, plastike.	Kvalifikovana lica vrše vizuelni pregled svake pošiljke i provjeravaju sadržaj otpadnog metala, u skladu sa tačkom 1 podtačka 1.3 ovog priloga.
1.4 Otpadni metal koji nastaje u postupku prerade otpada od aluminijuma mora biti bez vidljivog ulja, masnih emulzija, maziva ili masti osim zanemarljivih količina koja neće dovesti do kapanja.	Kvalifikovana lica vrše vizuelni pregled svake pošiljke i provjeravaju djelove pošiljke gdje je moguće kapanje ulja.
1.5 Otpadni metal koji nastaje u postupku prerade otpada od aluminijuma ne može da ima opasna svojstva na osnovu kojih se otpad klasifikuje kao opasan otpad u skladu sa propisom kojim se uređuje klasifikacija otpada.	<p>Kvalifikovana lica vrše vizuelni pregled svake pošiljke i ako prilikom vizuelnog pregleda posumnjaju na moguća opasna svojstva otpadnog metala, sprovode mjere uzorkovanja i testiranja.</p> <p>Postupak prepoznavanja opasnih materija dokumentuje se u okviru sistema upravljanja kvalitetom.</p>
1.6 Otpad od aluminijuma ne može da sadrži posude pod pritiskom, zatvorene ili nedovoljno otvorene, koje bi mogle izazvati eksploziju u peći za topljenje metala.	Kvalifikovana lica vrše vizuelni pregled svake pošiljke, radi provjere ispunjenosti kriterijuma iz tačke 1 podtačka 1.6 ovog priloga.
2. Otpad od aluminijuma koji se može koristiti kao ulazni materijal u postupku prerade	
<p>2.1 Kao ulazni materijal može se koristiti samo otpad koji sadrži aluminijum ili aluminijumske legure, koji se može preraditi.</p> <p>2.2. Opasni otpad se ne može koristiti se kao ulazni materijal, osim ako se dokaže da su primijenjeni postupci i tehnike za uklanjanje svih opasnih svojstava navedeni u tački 3 ovog priloga.</p> <p>2.3 Sljedeći otpad ne može se koristiti se kao ulazni materijal:</p> <ol style="list-style-type: none"> (a) strugotine i opiljci koji sadrže tečnosti kao što su ulja ili uljne emulzije, i (b) posude i kontejneri, osim opreme iz otpadnih vozila, koji sadrže ili su sadržali ulje ili boje. 	

3. Postupci i tehnike obrade otpada

3.1 Otpad od aluminijuma se odvojeno skladišti tokom sakupljanja ili se prilikom upotrebe kao ulaznog materijala obrađuje tako da se aluminijumski otpad odvoji od nemetalnih komponenti i metalnih komponenti koje nijesu od aluminijuma.

3.2 Svi postupci mehaničke obrade (kao što su rezanje, sječenje, drobljenje ili granuliranje; razvrstavanje, odvajanje, pranje, odstranjivanje zagađujućih materija, pražnjenje) potrebni za pripremu u postupku prerade otpadnog metala za neposredno stavljanje u konačnu, upotrebu moraju biti završeni.

3.3 Za otpad koji sadrži opasne komponente moraju biti ispunjeni sljedeći zahtjevi:

- (a) ulazni materijali koji potiču iz otpadne električne i elektronske opreme ili otpadnih vozila moraju biti obrađeni u skladu sa propisom kojim se uređuje upravljanje otpadnom električnom i elektronskom opremom, odnosno propisom kojim se uređuje upravljanje otpadnim vozilima;
- (b) hlorfluorugljenici u otpadnoj opremi moraju biti obuhvaćeni procedurom odobrenom od strane Agencije, u skladu sa propisom kojim se utvrđuju postupci prerade otpada;
- (c) kablovi moraju biti oguljeni ili isjeckani, a ako imaju organsku (plastičnu) prevlaku, moraju biti uklonjeni u skladu sa najboljim dostupnim tehnikama;
- (d) posude i kontejneri moraju biti ispražnjeni i očišćeni;
- (e) opasne materije u otpadu koje nijesu navedene u alineji 1 ove podtačke, moraju biti efikasno uklonjene u postupku koji odobrava Agencija, u skladu sa propisom kojim se utvrđuju postupci prerade otpada.

Kriterijumi za prestanak statusa otpada od bakra

Kriterijumi	Zahtjevi za monitoring
1. Kvalitet otpadnog metala koji nastaje u postupku prerade otpada od bakra	
<p>1.1 Otpadni metal koji nastaje u postupku prerade otpada od bakra se razvrstava prema specifikaciji kupca, standardima u industriji ili prema standardu za neposrednu upotrebu u proizvodnji metala ili metalnih predmeta u topionicama, rafinerijama, postrojenjima za sekundarno topljenje ili kod proizvođača metala.</p>	<p>Nakon postupka prerade, kvalifikovana lica razvrstavaju svaku pošiljku.</p>
<p>1.2 Ukupni maseni udio stranih materijala (nečistoća) mora biti < 2 % u otpadnom metalu koji nastaje u postupku prerade otpada od bakra.</p> <p>Strani materijali iz tačke 1. 2 ovog priloga su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. metali osim bakra i legura bakra; 2. nemetalni materijali, kao što su zemlja, prašina, izolacioni materijali i staklo; 3. zapaljivi nemetalni materijali, kao što su guma, plastika, tkanina, drvo i druge hemijske ili organske materije; 4. šljaka, troska, pjena, prašina iz vrećastih filtera, brusna prašina i mulj. 	<p>Reprezentativne uzorke svih vrsta otpadnog bakra u postupku prerade, kvalifikovana lica analiziraju periodično, a najmanje svakih šest meseci mjerenjem ukupne količine stranih materijala ili metalnog izvadka.</p> <p>Ukupna količina stranih materijala mjeri se vaganjem nakon odvajanja metalnih čestica bakra/legura bakra i predmeta iz čestica i predmeta od stranih materijala, ručnim sortiranjem ili drugim načinima odvajanja (npr. magnetom ili na osnovi gustine).</p> <p>Učestalost analiza reprezentativnih uzoraka utvrđuju se prema sljedećim faktorima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. očekivani uzorak varijabilnosti (na primjer, na osnovu prethodnih rezultata); 2. rizik varijabilnosti u kvalitetu otpada koji se koristi kao ulazni materijal u postupku prerade ili u postupku obrade; 3. preciznost vezana za metodu praćenja; i 4. rezultat sadržaja stranih materijala iz podtačke 1. 2 ovog priloga.
<p>1.3 Ukupni maseni udio otpadnih oksida mora biti < 2 % u otpadnom metalu koji nastaje u postupku prerade otpada od bakra, u bilo kom obliku, osim tipičnih količina koje nastaju skladištenjem otpada vani u uobičajenim atmosferskim uslovima.</p>	<p>Kvalifikovana lica vrše vizuelni pregled svake pošiljke, radi provjere udjela otpadnih oksida iz tačke 1 podtačka 1.3 ovog priloga.</p>
<p>1.4 Otpadni metal koji nastaje u postupku prerade otpada od bakra mora biti bez vidljivog ulja, uljnih emulzija, maziva ili</p>	<p>Kvalifikovana lica vrše vizuelni pregled svake pošiljke i posebno provjeravaju djelove pošiljke gdje je moguće kapanje</p>

<p>masti, osim zanemarljivih količina koja neće dovesti do kapanja.</p>	<p>ulja.</p>
<p>1.5 Otpadni metal koji nastaje u postupku prerade otpada od bakra ne može da ima opasna svojstva na osnovu kojih se otpad klasifikuje kao opasan otpad, u skladu sa propisom kojim se uređuje klasifikacija otpada.</p>	<p>Kvalifikovana lica vrše vizuelni pregled svake pošiljke i ako prilikom vizuelnog pregleda posumnjaju na moguća opasna svojstva sprovode mjere uzorkovanja i testiranja pošiljke.</p> <p>Postupak prepoznavanja opasnih materija u pošiljci dokumentuje se u okviru sistema upravljanja kvalitetom.</p>
<p>1.6 Otpad od bakra ne može da sadrži posude pod pritiskom, zatvorene ili nedovoljno otvorene, koje bi mogle izazvati eksploziju u peći za topljenje metala.</p> <p>1.7 Otpadni metal koji nastaje u postupku prerade otpada od bakra ne može da sadrži PVC u obliku premaza, boje i plastike.</p>	<p>Kvalifikovana lica vrše vizuelni pregled svake pošiljke radi provjere ispunjenosti kriterijuma iz tačke 1 podtač. 1.6 i 1.7 ovog priloga.</p>
<p>2. Otpad od bakra koji se može koristiti kao ulazni materijal u postupku prerade</p>	
<p>2.1 Kao ulazni materijal može se koristiti samo otpad od bakra koji sadrži bakar ili legure bakra, koji se može preraditi.</p> <p>2.2 Opasni otpad ne može da se koristi kao ulazna sirovina, osim ako se dokaže da su primijenjeni postupci i tehnike za uklanjanje svih opasnih svojstava navedeni u tački 3 ovog priloga.</p> <p>2.3 Sljedeći otpad se ne može koristiti kao ulazna sirovina:</p> <p>(a) strugotine i opiljci koji sadrže tečnosti kao što su ulja ili uljne emulzije, i</p> <p>(b) posude i kontejneri, osim opreme iz otpadnih vozila, koji sadrže ili su sadržali ulje ili boje.</p>	
<p>3. Postupci i tehnike obrade otpada od bakra</p>	

3.1 Otpad od bakra se odvojeno skladišti tokom sakupljanja ili se prilikom upotrebe kao ulaznog materijala obrađuje na način da se odvoji od nemetalnih komponenti i metalnih komponenti koje nijesu od bakra.

3.2 Svi postupci mehaničke obrade (kao što su rezanje, siječenje, drobljenje ili granuliranje; razvrstavanje, odvajanje, čišćenje, odstranjivanje zagađujućih materija, pražnjenje) potrebni za pripremu u postupku prerade otpadnog metala za neposredno stavljanje u konačnu upotrebu moraju biti završeni.

3.3 Za otpad od bakra koji sadrži opasne komponente moraju biti ispunjeni sljedeći zahtjevi:

- ulazni materijali koji potiču iz otpadne električne i elektronske opreme ili otpadnih vozila moraju biti obrađeni u skladu sa propisom, kojim se uređuje upravljanje otpadnom električnom i elektronskom opremom, odnosno propisom kojim se uređuje upravljanje otpadnim vozilima;
- hlorfluorugljenici u otpadnoj opremi moraju biti obuhvaćeni procedurom odobrenom od strane Agencije, u skladu sa propisom kojim se utvrđuju postupci prerade otpada;
- kablovi moraju biti oguljeni ili isjeckani, a ako imaju organsku (plastičnu) prevlaku, moraju biti uklonjeni u skladu sa najboljim dostupnim tehnikama;
- posude i kontejneri moraju biti ispražnjeni i očišćeni;
- opasne materije u otpadu koje nijesu navedene u alineji 1 ove podtačke, moraju biti efikasno uklonjene u postupku koji odobrava Agencija, u skladu sa propisom kojim se uređuju postupci prerade otpada.

Kriterijumi za prestanak statusa otpada od stakla

Kriterijumi	Zahtjevi za monitoring
1. Kvalitet otpadnog stakla koji nastaje u procesu prerade	
<p>1.1 Otpadno staklo se razvrstava prema specifikaciji kupca, standardima u industriji ili prema standardu za neposrednu upotrebu u proizvodnji staklenih materija ili predmeta u postupcima ponovnog topljenja u postrojenjima za proizvodnju stakla.</p> <p>1.2 Ukupan iznos stranih materijala mora biti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gvožđe i čelik : ≤ 50 ppm, - obojeni metali: ≤ 60 ppm, - nemetalne neorganske materije koje nijesu od stakla: <p>≤ 100 ppm za veličinu otpadnog stakla > 1 mm, ≤ 1.500 ppm za veličinu otpadnog stakla ≤ 1 mm, - organska materija : ≤ 2.000 ppm.</p> <p>Nemetalni neorganski materijali koji nijesu od stakla su naročito: keramika, kamen, porcelan i pirokeramika. Organske materije su naročito: papir, guma, plastika, tkanina i drvo.</p> <p>1.3 Otpadno staklo ne može da ima opasnih svojstava na osnovu kojih se otpad klasifikuje kao opasan otpad u skladu sa propisom kojim se uređuje klasifikacija otpada.</p>	<p>Nakon postupka prerade kvalifikovana lica provjeravaju da li je svaka pošiljka u skladu sa odgovarajućom specifikacijom.</p> <p>Reprezentativni uzorci otpadnog stakla kvalifikovana lica analiziraju u postupku prerade periodično, gravimetrijski kako bi se izmjerila ukupna količina sastojaka koji nijesu od stakla. Sadržaj tih sastojaka analizira se vaganjem, nakon mehaničkog ili ručnog (prema potrebi) odvajanja materijala u sklopu pažljivog vizualnog pregleda.</p> <p>Učestalost analiza reprezentativnih uzoraka utvrđuje se prema sljedećim faktorima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. očekivani uzorak varijabilnosti (na primjer, na osnovu prethodnih rezultata); 2.rizik varijabilnosti u kvalitetu otpada koji se koristi kao ulazni materijal u postupku prerade ili u postupku obrade; 3.preciznost metode praćenja; i 4. rezultata sadržaja stranih materijala u skladu sa podtačkom 1.2 ovog priloga. <p>Postupak određivanja učestalosti monitoringa dokumentuje se kao dio sistema upravljanja kvalitetom. Kvalifikovana lica vrše vizuelni pregled svake pošiljke i ako se kod vizuelnog pregleda pojavi sumnja na moguća opasna svojstva, prema potrebi, preduzimaju se odgovarajuće dodatne mjere praćenja kao što su uzorkovanje i ispitivanje.</p> <p>Postupak prepoznavanja opasnih materija mora biti dokumentovan u okviru sistema upravljanja.</p>
2. Otpad od stakla koji se može koristiti kao ulazni materijal u postupku prerade	
<p>2.1 Samo otpad od sakupljenog recikliranog ambalažnog stakla, ravnog stakla ili stonog pribora iz bezolovnog stakla, može da se koristi kao ulazna sirovina u postupku prerade. Prikupljeni stakleni otpad može da sadrži i manje količine drugih vrsta stakla.</p>	

2.2 Otpad koji sadrži staklo iz miješanog komunalnog otpada ili medicinskog otpada, ne može da se koristi kao ulazni materijal u postupku prerade.

2.3 Opasan otpad se ne može koristiti kao ulazni materijal.

3. Postupci i tehnike obrade otpada

3.1 Otpad koji sadrži staklo se prikuplja, odvaja, obrađuje i skladišti odvojeno od drugog otpada.

3.2 Svi postupci obrade (granuliranje, sortiranje, odvajanje ili čišćenje) potrebni, da se otpad od stakla pripremi u postupku prerade za neposrednu upotrebu (postupkom pretapanja) u proizvodnji staklenih materijala ili predmeta, moraju biti završeni.

Izjava o usaglašenosti sa kriterijumima za prestanak statusa otpada od gvožđa/čelika/aluminijuma/bakra/stakla

1. Proizvođač otpadnog gvožđa/čelika/aluminijuma/bakra/stakla:

Naziv:

Adresa:

Kontakt osoba:

Telefon:

E-mail:

Telefaks:

2.

- a) Naziv ili oznaka kategorije otpadnog gvožđa/čelika/aluminijuma/bakra/stakla u skladu sa standardima u industriji ili drugim standardima.
- b) Glavne tehničke odredbe standarda u industriji ili drugih standarda i podataka o ispunjavanju zahtjeva o kvalitetu otpadnog gvožđa/čelika/aluminijuma/bakra/stakla, odnosno sadržaja stranih materijala u otpadu.

3. Pošiljka od otpadnog gvožđa/čelika/aluminijuma/bakra/stakla je u skladu sa standardima u industriji ili drugim standardima u tački 2 ovog priloga.

4. Količina pošiljke u kg:

5. Proizvođač otpadnog gvožđa/čelika/aluminijuma/bakra/stakla koristi sistem upravljanja u skladu sa Uredbom o kriterijumima za prestanak statusa otpada od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla, koji je sertifikovan od strane tijela za ocjenjivanje usaglašenosti:
.....

6. Pošiljka od otpadnog gvožđa/čelika/aluminijuma/bakra/stakla u skladu je sa kriterijumima iz člana 5 Uredbe o kriterijumima za prestanak statusa otpada od gvožđa, čelika, aluminijuma, bakra i stakla.

Za otpadno staklo:

Materijal u ovoj pošiljci namijenjen je isključivo za direktnu upotrebu u proizvodnji staklenog materijala ili predmeta postupcima ponovnog topljenja.

7. Izjava proizvođača otpadnog gvožđa/čelika/aluminijuma/bakra/stakla:

Potvrđujem, da su prethodno navedene informacije, potpune i tačne.

Naziv:

Datum:

Potpis :